

Àlex Nogué

Un tren en pot amagar un altre

Àlex Nogué

Un tren en pot amagar un altre

Exposicions Viatgeres de la Diputació de Girona

14

#ddgiexpos #viatgeres

L'art de la mirada

L'art neix d'una necessitat: un neguit ocult, intern i personal que esdevé gest. L'art és un vint per cent de materialització i la resta d'enigma. Un jeroglífic de sentiments i sensacions que ha de resoldre l'espectador. Malauradament, el misteri cada cop desapareix més de l'art. Com si es tractés d'un producte de bricolatge, l'art es presenta amb totes les claus per desxifrar l'obra. L'art avui és com la societat: consum ràpid, fast art, que de tan ràpidament costa de digerir.. L'art ha sucumbit a una manera de fer i ser mastegada i domesticada, sense marge per a l'imprevist i la sorpresa.

L'art ha de ser un objecte de desig i no una realitat imposada. Ha de costar esforç, perquè només s'entén allò que s'ha reflexionat. Una reflexió no només intel·lectual, sinó també anímica. El sentiment també requereix el seu tempo.

I l'art també ha de ser una quimera, un viatge i una aventura. Deixar-nos anar per la intuïció, que ens pot portar per paratges nous. Però per a això cal risc. Qui aposta per la seguretat en l'art, de ben segur que mai en podrà gaudir.

Aquestes són les coordenades del projecte artístic d'Àlex Nogué (Hostalets d'en Bas, 1953): misteri, desig i aventura. Vet aquí la proposta que ens fa en aquesta ocasió, impregnada de la coherència i l'honestat que caracteritza la seva llarga trajectòria: una exposició silenciosament absorbent. El seu marc teòric són les condicions psicològiques de la percepció de l'obra d'art en uns temps en què l'home té una relació molt complexa amb les imatges. Complexa i terriblement contradictòria. Mai abans havíem consumit, voluntàriament o involuntàriament, tantes imatges. Però la capacitat d'aquestes imatges per commoure'ns, pertorbar-nos, generar alguna reacció dins nostre, és cada vegada més limitada. Vivim envoltats d'imatges que entenem però que no assimilem i, en conseqüència, no les desem en cap arxiu central de la nostra memòria; acaben redirigides a la carpeta de spam, el correu no desitjat de la nostra memòria.

Les imatges ja no ens afecten. No ens diuen res. Ni ens fan pensar ni ens fan sentir. Han perdut aquell poder atàvic que tenien d'embadalir, i davant d'això l'art ha respost amb uns productes, altrament dits obres, que cerquen un impacte immediat, molt potent tot d'una, però condemnat ràpidament a l'oblit.

Les obres de Nogué es revelen contra aquesta insubstancialitat de l'art amb un anhel molt noble: l'artista té un compromís amb la societat i ha d'oferir imatges que continguin alguna cosa que l'espectador es pugui emportar, quelcom que li obri la ment, el cor o ambdues coses alhora, un sentiment o una sensació que quedin incorporats a la seva ànima. En definitiva, imatges amb missatge que ens ajudin a entendre quin lloc ocupem al món.

El seu sistema de treball defuig completament la dimensió més exhibicionista de l'art. Nogué no necessita res més que el seu entorn més proper, fets, moments i objectes quotidians, per crear unes obres d'una gran profunditat intel·lectual i emocional, amb un líric sentit de la bellesa, a voltes tràgica bellesa. Les fotografies de fragments del paisatge (la natura ho és tot; en la natura hi és tot) de la Vall d'en Bas, fetes a 25, 50, 100 metres a tot estirar del seu taller, ens situen davant d'aquest misteri al qual l'art mai hauria d'haver renunciat. L'espectador es troba immers en un abassegador mosaic d'imatges d'una natura aparentment desordenada i impenetrable. Un poema en imatges sobre les quals l'artista intervé pictòricament, molt subtilment i delicadament, per dotar-les de més capes d'informació, mogut per impulsos gairebé irracionals, flirtejant constantment amb l'atzar. Són taques que tan aviat oculten com ressalten aspectes d'aquest paisatge serè i atmosfèric, obert a la meditació filosòfica. «Una imatge sempre n'amaga una altra, o moltes», adverteix l'artista.

No hi ha cap manual d'instruccions per comprendre-les. Aquí l'únic que compta és l'actitud del que les mira. L'actitud i tot el seu bagatge personal. L'actitud i la mirada. Mirada lenta i reflexiva. Mirada crítica. Nogué té una gran responsabilitat amb la mirada de l'altre.

En aquesta exposició, certament l'espectador ha de fer un esforç, perquè no n'és convidat sinó amfitrió. Un esforç que el recompensarà. L'artista l'empeny a tenir un comportament actiu, més enllà del mer acte contemplatiu. Les seves instal·lacions estan concebudes per ser recorregudes. Tot el cos entra en joc. Cal caminar-hi, envoltar-les, acaronar-les, inclús repel·lir-les, escodrinjar-les des de diferents angles, estar atents a la posició de la llum per copsar que aquesta fa i desfà l'obra, ens la revela o ens l'amaga, la fa possible o impossible. L'obra és dinàmica: viu i mor davant els ulls de qui l'observa. El sentit del descobriment és immanent a la creació artística de Nogué.

I encara es pot pujar un altre graó en aquesta aventura o pelegrinatge visual. L'artista ens dona l'oportunitat d'enfrontar-nos a la seva obra en la més estricta intimitat. Sols davant l'obra perquè hi bolquem els nostres secrets més intransferibles. Un diàleg en silenci. Aconseguir el màxim amb els mínims elements: un espai tancat, una clau per obrir-lo que cal demanar, perquè ningú ens la vindrà a donar, una cadira i una obra expectant. És una opció personal, un repte que cadascú de nosaltres triarà si vol o no vol acceptar.

Deixem-nos sorprendre, gaudim dels factors inesperats i fortuïts d'aquesta exposició, perquè, malgrat tot, l'art encara pot ser un espai d'insurrecció i de dissidència contra tanta estultícia. Nogué no només ens obre una escletxa per on s'escola la fantasia, sinó que alhora ens reconcilia amb l'art entès com una font de plaer. Una font de plaer per crear i per ser vist i viscut. Al goig de l'art tampoc no hauríem d'haver renunciat mai. L'emoció estètica, avui tan penalitzada, s'ha de reivindicar. El plaer també és una via de coneixements.

MARIA PALAU
Periodista especialitzada en art

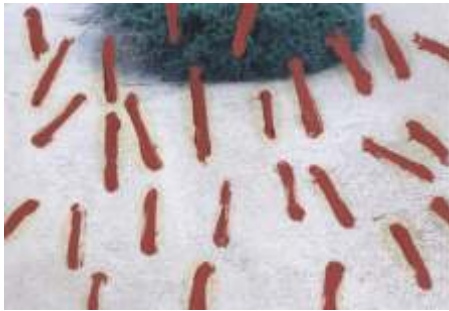

Sèrie *Un tren en pot amagar un altre*
2015
20,3 cm x 30,3 cm
Fotografies manipulades amb *collage*,
pintura a l'oli, esmalt, *gouache*, grafit i ceres

Àlex Nogué (els Hostalets d'en Bas, 1953) és artista visual i catedràtic de la Universitat de Barcelona. Editor de la revista científica BRAC (*Barcelona, Recerca, Art, Creació*), ha publicat 6 llibres sobre els processos de creació fonamentats en l'experimentació artística personal.

Ha realitzat més de 50 exposicions individuals en diferents països. El seu treball artístic està vinculat a la utilització metafòrica de referències paisatgístiques.

www.alexnoque.com

Diputació de Girona

Coberta anterior:

Àlex Nogué,
Blanc i Negre
(instal·lació)
2013-2014

Coberta posterior:

Àlex Nogué,
Sèrie *Un tren en pot amagar un altre*
20,3 x 30,3 cm
Fotografia manipulada amb tècnica mixta
(fragment)
2015

**Exposicions Viatgeres
de la Diputació de Girona (14)**

Edita:

Diputació de Girona / Oficina de Difusió, 2017

Coordiació d'Exposicions Viatgeres:

Ibet Vila

Disseny:

Xavi Roqueta / Maria Palahí

Diputació de Girona

Exposicions Viatgeres de la Diputació de Girona

#ddgiexpos #viatgeres

14